БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 58 (3857)
12 МАРТ 1979 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

▲ 11 март куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневга ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг депутатлигига сайланганлиги тўғрисидаги гувоҳнома топширилди.

Гувоҳномани СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайлов ўтказган Бауман сайлов округи округ сайлов комиссиясининг раиси В. И. Семешкин топширди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев СССР Олий Советининг депутатлигига сайланганлиги тўғрисидаги гувоҳномани қабул қилиб олар экан давлат ҳокимияти олий органининг депутатлигига сайланиш шарафи ва катта ишончга сазовор бўлганлиги учун пойтахтнинг Бауман сайлов округи сайловчиларига, барча москваликларга астойдил ва самимий миннатдорчилик билдирди.

▲ Дўстона расмий визит билан Ҳиндистонда меҳмон бўлиб турган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Ҳиндистон Коммунистик партияси раҳбарлик органининг вакиллари — Ҳиндистон Компартияси Миллий кенгашининг Бош секретари Ч. Ражешвара Рао ва Миллий кенгаш секретари М. Н. Говиндан Наир билан учрашди.

Лайло Иброҳимова Тошкент тажриба-пиллакашлик фабрикасининг пешқадам ишчиси ҳисобланади. У смена топшириқларини ортиғи билан адо этибгина қолмай, балки жамоат ишларида ҳам актив иштирок этиб келмоқда. Лайло Иброҳимова фабрика халқ контроли группасининг аъзосидир.

СУРАТДА: Л. Иброҳимова ўз станоги ёнида.

В. СИРОТКИН фотоси.

Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантирамиз

• Ҳар бир кишининг шарафли бурчи • «Қизил шанбалик» тараддуди • Тежамкорлик — яхши хислат

Коммунистик меҳнат коллективларида

Касбга меҳр қўйиб

Тошкентдаги Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг мураккаб конструкциялар цехида ўндан ортиқ коммунистик меҳнат бригадалари ишлайди. Бу бригадаларда ўз касбига меҳр қўйган, уста, юксак маҳорат ва ишлаб чиқариш тажрибасига эга бўлган кишилар меҳнат қиладилар. План ва социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишида В. Старостин, П. Кулинц, И. Черкасов, И. Дмитриевлар бошлиқ бўлган бригадалар катта ҳисса қўшмоқдалар. Цехда коммунист Г. В. Ляшченко бошлиқ бригада ҳақида алоҳида илиқ сўзлар айтилади.

— Йиғув пролетида ишлайдиганларнинг коржомалари фақат оқ халатдан иборат. Уни кийган кишилар бир хилга ўхшашади ва қидирган кишингни топиш қийин. Григорий Васильевич иш столига энгашган ҳолда, бутун диққат-эътиборини тайёрлаётган деталига қаратиб ишлар эди. У ўсиқ қошлари остидан чуқур кўзлари билан кишига диққат бериб қарайди. Г. В. Ляшченко йиғув ишларини шошмасдан, пишиқ бажармоқда. У ҳақда катта мастер Ф. Садреев шундай дейди: «Бу ишни ундан бошқа ҳеч ким қила олмайди. Шунинг учун ҳам бригадага бошлиқ».

Коммунист Григорий Васильевич тимсолида саҳий, эътиборли қалб эгаси намоён бўлади. Бригаданинг ёшлари ўзларича уни «Отахон» деб эркалаб чақирадилар.

Комсомол аъзолари Виктор Бородин, Виталий Карташов, Анатолий Проскуряковлар ўзларининг ишлаб чиқаришдаги аъло натижалари билан цех коллективини хушнуд этмоқдалар. Улар бригадир каби коммунистик меҳнат зарбдори, социалистик мусобақа пешқадамларидир.

Бу цехда Григорий Васильевичгина эмас, балки унинг бутун оила аъзолари ишлашади. Хотини — Раиса Мавлизановна — комплектловчи, қизи Вера— группа тайёрловчиси, куёви Владимир Ледейцов — слесарь. Ўзи билан ёнма-ён бригадирнинг ҳамма ишларида биринчи ёрдамчиси ўғли Александр ишлайди. Александр ҳам отаси каби партия аъзоси. Цех коммунистлари ёш йигитни партия бюросига сайлаб, унга катта ишонч билдиришди. Шу кунларда Александр Ляшченко масъулиятли партия топшириғини бажармоқда,— у коллективда агитаторлик қилмоқда.

Ўнинчи беш йилликнинг учинчи йилида бригаданинг қилган иш якунлари цехда энг яхши деб топилди. Бригаданинг бошлиғи эса «Социалистик мусобақа ғолиби» нишони билан тақдирланди. Г. В. Ляшченко бригадаси — мустаҳкам дўстлашган, меҳнат анъаналарига содиқ бригададир. Самолёт қуриш уларнинг бугунги, эртанги ва бутун умр бўйи қиладиган жонажон ишларидир.

В. ШАУРОВ.

◆ ҚУРИЛИШ МАЙДОНИДА

ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛДИ

Пойтахтимизнинг кенжа турар жой массивларидан бири 2-Қорасув массивида уй-жой бинолари ва маданий-маиший хизмат кўрсатиш тармоқлари тез суръатларда бунёд этилмоқда. Бунга Тошкент шаҳри қурилиши Бош бошқармасига қарашли 8-қурилиш трести ва 1-уйсозлик комбинатининг бинокорлари ҳамда пардозчилари катта ҳисса қўшишяпти.

БУГУН

массивда остки қаватида озиқ-овқат магазини жойлашган 36 квартирали уй-жой қурилиши тугалланди.

Объектда «Главташкентстрой»нинг 8-қурилиш трести 3-пардоз ишлари бошқармасининг коллективи меҳнат қилган.

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲИСОБИГА

Тошкент шаҳар қурилиши Бош бошқармасига қарашли 1-уйсозлик комбинатида беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақа қизғин тус олган. Меҳнат беллашувида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Злобиннинг бригада пудрати методи бўйича иш юритаётган коллективлар пешқадамлик қилишяпти.

2-монтаж бошқармасининг Владимир Брунценко бошлиқ монтажчилар, 31-қурилиш бошқармасининг Николай Киселев етакчилик қилаётган комплекс ва 3-пардоз ишлари бошқармасининг Александр Павловский раҳбарлигидаги жилокорлар бригадалари графикдан ўзган ҳолда, сифатли меҳнат қилишга муваффақ бўлишмоқда.

БУГУН

бу бригадалар келгуси йил ҳисобига ишлай бошлашди.

• *Беш йиллик вахтасида*

СИФАТНИ ЯХШИЛАШ ЭВАЗИГА

Учинчи ун заводи коллективи йилнинг икки ойи учун белгиланган топшириқни ортиғи билан адо этди. Бу муддатда савдо тармоқларига 1.5 миллион сўмликдан кўпроқ сифатли маҳсулот жўнатилди. Шу кунларда корхонада ҳар куни пландаги 150 тонна ўрнига 155—160 тонна маҳсулот тайёрланяпти. Тўлқин Шоюнусов ва Шукур Абдусаломов бошлиқ бригадалар ўзаро меҳнат беллашувини авж олдириб, машиналарнинг бетиним ишлашини таъминлаб, смена топшириқларини мунтазам 120—125 процентга етказиб адо этишяпти. Бу коллективларда тайёрланаётган маҳсулотнинг асосий қисми фақат биринчи сортга қабул қилиняпти.

Коллективда асосан биринчи сортга тайёрланаётган маҳсулотни кўпайтириш ҳисобига реализация ҳажмини оширишга муваффақ бўлиняпти.

Ҳозир заводнинг тегирмон цехи реконструкция қилиняпти. Бу иш тугаллангач, маҳсулот ҳажмини ошириш, сифатини эса янада яхшилаш учун янги имкониятлар юзага келади.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Муқимий кўчасида метронинг «Ҳамза» станцияси яқинида тўрт қаватли бино қад кўтарди. Бу объектни 6-қурилиш трести 32-қурилиш бошқармасининг Степан Иванович Котов етакчилик қилаётган бригадаси бинокорлари бунёд этмоқдалар. Бинога электрон-ҳисоблаш машиналари бирлашган системаси комплекси жойлашади. График бўйича иморат 1979 йилнинг июль ойида фойдаланишга топширилиши керак эди.

Москваликлар ташаббусига қўшилган бригада коллективи кун сайин иш унумини ошира бориб, биринчи квартал топшириғини муддатидан икки ой илгари бажарди. Шунинг учун қурувчилар объектни муддатидан олдин — апрелнинг биринчи ўн кунлигида буюртмачиларга топширишга қарор қилдилар. Ҳозир қўли гул қурувчилар бинода пардозлаш ишларини амалга оширишяпти. Бригаданинг Акмал Ҳасанов, Анатолий Иванов, Василий Гасимов сингари илғор қурувчилари бошқаларга намуна кўрсатиб ишламоқдалар.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобин методи асосида меҳнат қилаётган бригада бинокорлари ишда сифат ва самарадорликка катта эътибор берган ҳолда, тежамкорликка ҳам масъулият билан қарамоқдалар. Бино қурилиши бошлангандан то шу кунгача улар 27 куб метр бетон, 20 минг дона ғишт, уч ярим тонна арматура ва бошқа қурилиш материалларини тежаб қолдилар.

Бригада қурувчилари Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигига ҳам ҳозирлик кўришяпти. Улар меҳнат байрами куни 750 сўмга яқин иш бажаришга аҳд қилдилар.

Қ. ОЧИЛОВ.

• *21 апрель—коммунистик шанбалик куни*

Зарбдор иш куни деб эълон қилинди

«Ташкенткабель» заводининг фрезерчиси Фёдор Рябов «қизил шанбалик»ни энг юксак унумли иш кунига айлантиришга аҳд қилди. У ана шу куни смена топшириғини икки баравар ошириб бажариш мажбуриятини олди. Корхона ишчиси Николай Стрельцов, кенг истеъмол моллари цехининг ишчиси Наталья Пак ана шу пешқадамнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, тежалган материал ҳисобига ишлаган ҳолда смена топшириғини 120—150 процент бажариш мажбуриятини олдилар.

Корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигида бир тан-бир жон бўлиб иштирок этишга қарор қилдилар. Шу куни завод ветеранлари — пенсионерлар ҳам станокларни бошқарадилар. Байрам иштирокчилари 21 апрель куни 600 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор бердилар. Бу эса оддий кунларда ишлаб чиқарилган маҳсулот миқдоридан анча кўпдир.

(ЎзТАГ).

АНИҚ РЕЖА

Меҳнат Қизил Байроқ орденли, Октябрь революцияси номли тепловоз ремонти заводининг дизель цехида барча бригадаларнинг ишчилари илғорлик сари интилишяпти. Жумладан, социалистик мусобақани авж олдираётган Р. Жўраев бошчилигидаги бригада ўтган икки ойлик топшириқни 115 процент қилиб адо этди. 44 та дизель сифатли ремонт қилинди.

Коллектив коммунистик шанбалик куни бажариладиган ишларни ҳам аниқ режалаштириб олди. Шу куни пландан ташқари битта дизель ремонт қилинади. жами 1000 сўмлик иш бажарилади.

Фойдали чиқинди

Тошкент «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасида ташкил этилган чиқиндиларни қайта ишлаш участкаси дастлабки 100 тонна рангли металлар ва материалларни «ҳаётга» қайтарди. Бу коллективнинг иқтисодий тежамкорлик учун курашдаги яна бир муваффақиятидир.

Ҳозир корхонада олтита дастгоҳ брак қилинган кабель симлари қийқимларини тозаляпти. Илгари эса ишлаб чиқариш чиқиндилари «Узвторцветмет»га топширилар эди. Металлни қайта ишлаш йўлга қўйилганлиги туфайли корхона катта иқтисодий самара кўряпти. Янги участкани ташкил этиш учун кетган харажатлар эса бир ярим йилда ўзини оқлайди.

Чиқиндилардан қайта фойдаланишнинг самарадорлигини ҳисобга олиб, келгусида бирлашмада алоҳида ишлаб чиқариш корпусини қуриш ва 35 та қайта ишлов берувчи машина ўрнатиш кўзда тутиляпти.

Пойтахтимизда кўплаб ноёб иншоотлар, парклар, хиёбонлар бунёд этилмоқда. Бунда қурувчилар билан бирга меъморларнинг ҳиссалари катта. Агар «Ташгипрогор» институтининг устахоналарида бўлсангиз, бу ерда яқин келажакда шаҳримизда қурилиши кўзда тутилган осмонўпар турар жойлар, маданий-маиший ва маъмурий иморатларнинг лойиҳалари яратилаётганлигининг гувоҳи бўласиз.

Ушбу суратда мазкур институт 5-устахонасининг ижодкорларидан (чапдан) архитектор Я. Пинхасов, техник архитектор И. Жаугатов, лойиҳа бош архитектори Г. Гудкина, лойиҳа бош инженери Ф. Кан, бош инженер Ф. Конеева ва архитектор Р. Искандаров тасвирланган. Улар Юнусобод массивида қуриладиган экспериментал мактаб биноси лойиҳасини кўздан кечиришмоқда.

Х. Мирзакаримов фотоси.

• *Олимлар лабораториясида*

Самарадорлик ошади

Республика олимлари ғўза ўсимлигининг асосий озуқа ўғитларидан бири — азотли ўғитдан қанча фойдаланиш ҳақиқий миқдорини аниқладилар. Бунга ишончли атомлар ёрдами билан муваффақ бўлинди. Тажрибалар ҳозирги ўғит солиш нормаларида азотдан фойдаланиш коэффициенти (гектарга 200— 300 килограмм солинганида) 35 процентдан ошмаслигини кўрсатди.

Олимлар ўғит самарадорлигини ошириш йўлини ҳам айтиб бердилар. Мисол учун, органик ўғитлар, шунингдек молибден, пиридин ва бошқа моддалар азотнинг тупроққа маҳкам сингиб, уни ўсимлик яхшироқ ўзлаштиришига кўмак беради. Шундай қилиб кам азот дозаси билан гектар бошига 3 — 3.5 центнердан қўшимча пахта ҳосили олиш мумкин бўлди.

Ўзбекистон Фанлар академияси Ўсимликлар экспериментал биологияси институти билан Химия институтининг олимлари ўтказган тадқиқотлар ўсимликка азот беришнинг янада самарали усулларини ишлаб чиқишда, минерал ўғитдан рационал фойдаланишда катта аҳамиятга эгадир.

(ЎзТАГ).

• *Маданият янгилиги*

Рассом билан учрашув

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институтида Ўзбекистон ССР халқ рассоми, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Абдулҳақ Абдуллаев билан қизиқарли учрашув ўтказилди.

Истеъдодли рассомнинг асарлари Япония, Франция, Америка, Испания ва бошқа ўнлаб мамлакатларда ташкил этилган кўргазмаларда намойиш қилинган. У ўзбек адабиёти ва санъатининг машҳур намояндалари Алишер Навоий, Ойбек, Аброр Ҳидоятов, Сора Эшонтўраева, Лутфихоним Саримсоқова ва бошқаларнинг сиймоларини ажойиб полотноларда акс эттирган.

Учрашувда А. Абдуллаев ўзи яратган асарлар ва ижодий режалари ҳақида гапириб берди.

• *Шаҳримиз обод ва кўкаламзор бўлсин*

Вақт кутиб турмайди

Пойтахтимизнинг меҳнат коллективлари, барча аҳолиси ўртасида Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш учун мусобақа тобора кенгайиб бормоқда. Шу муносабат билан анъанавий бўлиб қолган шаҳарни ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ва санитария ҳолатини яхшилаш икки ойлиги муҳим аҳамият касб этади. Бу йилги икки ойлик бир мунча барвақтроқ бошланди.

Чилонзор ва Фрунзе районларида бу муҳим кампанияга алоҳида масъулият ҳисси билан ёндошилди. Районда ва ҳар бир корхона, ташкилот ва муассасаларда икки ойликни ўтказиш штаблари тузилди. Конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди, уларни адо этиш учун масъулиятли шахслар тайинланди. Ишнинг ана шундай аниқ ташкил этилиши район меҳнат коллективларига дастлабки кунларданоқ муайян ютуқларга эришиш имконини берди. Икки ойликнинг ўтган 16 куни мобайнидагина чилонзорликлар 40 минг туп дарахт кўчатлари, буталар, фрунзеликлар эса 34 минг туп дарахт кўчатлари ўтказишди. Бу районларда шанбаликлар қизғин ўтмоқда. Уларда юзлаб меҳнатчилар ва аҳоли вакиллари қатнашмоқда. Оммавий ҳашарлар натижасида шаҳарнинг кўча ва майдонлари чирой очмоқда. У янада обод ва гўзал бўлмоқда.

Бироқ, ҳамма жойда ҳам икки ойлик етарлича савияда ўтяпти, деб бўлмайди. Шундай ташкилотлар, хатто районлар ҳам борки, бу муҳим кампанияни ўтказишга панжа орасидан қарамоқдалар. Унинг аҳамиятини тушуниб етмаяптилар. Собир Раҳимов, Киров, Ҳамза, Ленин ва Сергели районлари, шунингдек, республика олий ва ўрта махсус таълим, соғлиқни сақлаш, маданият, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, савдо министрликлари ва бошқалар ана шулар жумласидандир. Улар дарахт кўчатлари ва буталар ўтқазишда сусткашлик қилмоқдалар. Майдонларни тозалашни бўш ташкил этмоқдалар. Икки ойлик тадбирларини пухта адо этмаётирлар. Буларнинг барчаси кўчаларнинг озода ва обод бўлишига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Баъзи раҳбарлар пойтахтимизнинг эстетикасини янада яхшилаш ва атроф муҳитни ободонлаштиришга қаратилган бу кампаниянинг муҳимлигини ҳалигача тўла тушуниб етмаётирлар.

Ўйлаймизки, улар тегишли хулоса чиқариб оладилар. Кўчат ўтқазиш муддатлари кутиб турмайди. Дарахт кўчатларини белгиланган графикка мувофиқ ўтқазишга қатъий риоя қилиш керак.

Ш. ИСЛОМОВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ободонлаштириш Бош бошқармасининг бошлиғи.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ XVI ЧАҚИРИҚ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ IX СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Халқ депутатлари XVI чақириқ шаҳар Советининг навбатдаги IX сессияси 1979 йил 22 мартда чақирилсин.

Сессия муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилсин:

1. Тошкент шаҳри аҳолисига маиший хизмат кўрсатишнинг аҳволи ва уни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида.

2. Халқ депутатлари СССР, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларнинг депутатларига сайловчилар томонидан берилган наказларнинг бажарилиши тўғрисида.

3. Шаҳар Совети депутатлик вазифаларини. Совет ва унинг органлари томонидан берилган топшириқларни қандай бажараётганликлари тўғрисида ахборот.

Ижроия комитет раиси В. О. КОЗИМОВ.
Секретарь М. М. МАРТЬЯНОВА.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **ВЕНА.** Бу ерда СССР Фан ва техника давлат комитети билан Австриянинг «ФЕСТО» фирмаси ўртасида илмий-техникавий ҳамкорлик тўғрисидаги битим имзоланди. Бу битимда саноатда пневмоэлементларни яратиш ва қўлланиш соҳасида биргаликда иш олиб бориш кўзда тутилади.

● **ДЕҲЛИ.** Ҳиндистон ташқи ишлар министри А. Б. Важпаи Жанубий Африка Республикасининг Ангола Халқ Республикасига қарши иғвогарликларини, унинг территориясига қилган ҳужумларини кескин равишда қоралади. Бу ерда эълон қилинган баёнотда қуйидагилар таъкидланади: Намибия проблемасини тинч бартараф этишга тўсқинлик қилаётган Жанубий Африка ирқчиларининг хатти-ҳаракатлари жаҳон жамоатчилигини ғоят ғазаблантирмоқда.

● **МАДРИД.** Испаниянинг Бискайя вилоятидаги асосий шаҳар бўлган Бильбао марказида иш ташлаган металлист ишчилардан минглаб киши намойиш ўтказди. Меҳнаткашлар маъмуриятнинг бебошлигига қарши норозилик билдирдилар. Маъмурият ишчилар билан олиб борилаётган музокараларни бир томонлама узиб қўйди. Вилоят металлургларидан 80 мингга яқин киши иш ҳақининг оширилиши тўғрисидаги ўз талабларининг қондирилишига эришиш мақсадида забастовка эълон қилди.

● **ЛИССАБОН.** Ўтган йилнинг охирида Португалияда 300 минг ишсиз борлиги расмий рўйхатга олинган эди. Бу эса 1977 йилдагидан 17,5 процент кўпдир. Сўнгги ўн икки ой мобайнида Лиссабонда нарх-наво ўрта ҳисобда 32 процент қимматлашди. Касаба союзлари пасайтирилган деб ҳисоблаган бу маълумотлар миллий статистика институтининг ахборотида келтирилган.

● **КАНБЕРРА.** Австралия маъмурлари мамлакат гражданларининг шахсий турмушига аралашишни қонунлаштириш ниятидадир. Парламент муҳокамасига ҳавола этилган қонун лойиҳаси хавфсизлик миллий хизматига телефон орқали гаплашувларни тинглаш, хат-хабарларни очиб кўриш ва австралияликларнинг шахсий квартираларида тинтув ўтказиш ҳуқуқини беради.

Юстиция министри П. Дьюрэк парламентнинг юқори палатасида нутқ сўзлаб, қандайдир афсонавий «разведка хизматлари» томонидан мамлакат хавфсизлигига таҳдид солинаётганлиги учун демократияга қарши ана шундай чораларни жорий этиш зарурлигини оқлашга уринди.

(ТАСС).

САФАРБАР ҚИЛУВЧИ ВА ИЛҲОМЛАНТИРУВЧИ БУЮК КУЧГА МОЛИК ҲУЖЖАТ

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Москва шаҳри Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашув вақтида сўзлаган нутқи совет халқининг, бутун жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди. Бу нутқда замонамизнинг туб проблемалари марксча-ленинча чуқур анализ қилинди, социалистик экономикани янада юксалтириш ва халқнинг турмушини яхшилаш, социалистик демократияни такомиллаштириш, Совет Иттифоқи халқларининг қардошларча дўстлигини мустаҳкамлаш программаси илгари сурилди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи — Ватанимизни янада яшнатиш, совет кишиларининг бахт-саодати учун, тинчлик ва социал тараққиёт учун курашнинг жанговар программасидир.

Л. И. Брежневнинг нутқи ғоят муҳим эканлигини, коммунистлар, комсомоллар, барча меҳнаткашлар бу нутққа зўр иштиёқ билан қараётганини эътиборга олиб, партия ўқуви, иқтисодий таълим системасида, пропаганданинг оммавий формаларида қуйидаги намунавий план асосида махсус машғулотлар ўтказилмоқда:

КПСС — СОВЕТ ХАЛҚИНИНГ ЙЎЛБОШЧИСИ, КОММУНИСТИК ҚУРИЛИШНИНГ ИЛҲОМЧИСИ ВА ТАШКИЛОТЧИСИ

СССР Олий Советига ўтказилган сайлов социалистик демократиянинг тантанаси бўлиб, бутун халқимиз Коммунистик партиянинг, унинг ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитети ва Марказий Комитет Сиёсий бюросининг ленинча йўлини қўллаб-қувватлаётганлигини исбот қилади.

Л. И. Брежнев совет кишиларининг Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, унинг КПСС XXV съездида қабул қилинган сиёсий йўлига бўлган ишончи ҳақида.

Бу йўл экономикани ривожлантириш ва меҳнаткашларнинг турмушини яхшилашни, социалистик демократияни такомиллаштириш ва Ватанимиздаги барча миллат ҳамда элатларнинг қардошларча дўстлигини мустаҳкамлашни, Советлар мамлакатининг мудофаа қудратини мустаҳкамлашни ва мустаҳкам тинчлик ҳамда халқаро хавфсизликни таъминлашни кўзда тутади. Ана шу сиёсий йўлда совет кишиларининг фидокорона меҳнати жамиятимиз қўлга киритаётган муваффақиятларнинг негизидир. Ана шу сиёсий йўл СССР Олий Совети бутун фаолиятининг мазмунини ҳам белгилаб беради.

Қонунларнинг яхши системаси, уларни сўзсиз бажариш — қонунчилик ҳуқуқ-тартибот демакдир. Ана шу қонун ва ҳуқуқ-тартибот бўлмаса, социалистик турмуш тарзи, социалистик демократия бўлиши ҳам мумкин эмас.

Партия ташкилотлари, Советлар, касаба союзлари, комсомолнинг фаолиятини қунт билан такомиллаштирайлик, уларнинг жанговар қобилиятини оширайлик. Ҳар бир совет кишисини юксак ғоявийлик, ҳаётда актив позицияда туриш, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш, аҳлоқий поклик руҳида тарбиялайлик.

Ҳар бир совет кишиси давлат ишларининг иштирокчиси эканлигини ҳис этиши керак, унинг фикри, садоси эътиборга олиниб, катта ва кичик қарорларни ишлаб чиқишда ҳисобга олинишига амин бўлиши лозим.

Қонунчиликни бузиш, танқидни бўғиш, сансалорлик, расмиятчилик ва бюрократизмга қарши қатъий муросасиз кураш олиб борайлик. Қилинаётган ишлардан оммани кўпроқ хабардор қилиб туриш, кишиларнинг эҳтиёжлари ва фикрига эътибор бериш, омма билан бевосита алоқа боғлаш — барча халқ депутатлари Советларининг иш услуби бўлиб қолиши керак.

СОВЕТ ЭКОНОМИКАСИ, ФАН ВА МАДАНИЯТИНИНГ ЯНГИ, ЮКСАК МАРРАЛАРИГА ЭРИШИЛГАНЛИГИ—ЎТГАН ДАВРНИНГ АСОСИЙ ЯКУНИ

Ғарбий Сибирнинг кенг кўламда ривожланаётганлиги, БАМнинг муваффақиятли суратда қурилаётганлиги, Ўзбекистонда Мирзачўл, Кубань қўриқ ерларида янги шолипояларнинг ўзлаштирилганлиги. Поволжьеда дондан гарантияли ҳосил олинадиган зонанинг вужудга келтирилаётганлиги. Совет фани ва техникасининг буюк муваффақиятлари.

Экономикани ҳар томонлама юксалтириш — халқнинг турмуш даражасини оширишнинг зарур шартидир. Самарадорлик ва иш сифатини ошириш — партиянинг стратегик йўли, ҳар бир коллективнинг жанговар вазифаси, бизнинг гражданлик бурчимиздир. Пировард натижа — муваффақиятнинг бош мезони.

Ҳар биримиз унумлироқ, сифатлироқ ишлаш, материалларни тежаш, фурсатни бекорга ўтказмаслик учун ҳамма чорани кўрдикми?

Иқтисодий вазифаларни ҳал этиш учун хўжаликнинг ҳамма бўғинларига ижодий ёндошиш, юксак даражадаги масъулият, қаттиқ интизом талаб этилади. Барча имкониятларимиз ва бойликларимиздан омилкорлик билан оқилона фойдаланиш —барча коллективларнинг, ҳар бир меҳнатчининг фаолиятида энг муҳим, энг асосий нарсадир.

Ишнинг ҳамма соҳаларида уюшқоқликни яхшилаш, масъулият ва интизомни кучайтириш — сайловчиларнинг асосий наказларидан биридир.

Планлаштиришни, хўжалик юритиш методларини, кўрсаткичлар ва моддий рағбатлантириш системасини қунт билан такомиллаштирайлик. Иқтисодий фаолиятда, комплекс иқтисодий ва социал ривожлантиришни таъминлашда, маҳкамачилик ва маҳаллийчилик билан курашда Советларнинг ролини оширайлик.

Экономикани тараққий эттириш—СССР гражданларининг ҳуқуқ ва эркинликларини тўлароқ таъминлаш, социалистик демократияни янада равнақ топтиришнинг пойдевори, моддий негизидир.

Партия совет кишиларининг турмушини яхшилаш—меҳнаткашларнинг иш ҳақи ва реал даромадларини ошириш, ижтимоий фондларни кўпайтириш, уй-жой қурилиши тўғрисида доим ғамхўрлик қилмоқда.

Замонавий, юксак даражадаги маҳсулдор қишлоқ хўжалиги бўлмаса, экономикани тараққий эттириш, халқнинг турмушини яхшилаш мумкин эмас. Олинган ҳосилгина эмас, аввало истеъмолчига — магазинларга, колхоз бозорларига, совет кишиларининг дастурхонига юбориладиган маҳсулот — қишлоқ хўжалигида қўлга киритилган муваффақиятнинг мезонидир.

Совет кишиларининг тинч меҳнатини сергаклик билан қўриқлаш, Ватаннинг мудофаа қудратини мустаҳкамлаш —сайловчиларнинг энг муҳим наказидир.

КПСС ЛЕНИНЧА ТАШҚИ СИЁСАТИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

Социализм дунёсининг тез ва дадил ривожланиб бораётганлиги ҳамда унинг халқаро вазиятга ўтказаётган самарали таъсирининг муттасил кучайиб бораётганлиги — ҳозирги даврнинг асосий белгисидир. Қардош социалистик мамлакатлар ўртасидаги ҳар томонлама алоқалар чуқурлашиб бормоқда.

Африка, Осиё ва Лотин Америкаси халқларининг миллий ва социал озодлик учун курашда эришган янги ғалабалари.

Капитал мамлакатларда меҳнаткашлар синфий жангларининг анча активлашганлиги, коммунистик ва ишчи партиялар таъсирининг мустаҳкамланиб бораётганлиги.

Пекин ҳукмдорларининг буюк давлатчилик, гегемончилик сиёсатининг манкорона, агрессив моҳияти. Социалистик Вьетнамдан қўлингни торт!

Қуролланиш пойгасини тўхтатиш, жаҳон ядро уруши хавфининг олдини олиш — инсониятнинг энг зарур вазифасидир. Социалистик мамлакатларнинг халқаро вазиятни соғломлаштириш, қуролсизланиш йўлида коллектив суратда кўрсатаётган ташаббуси. Стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисида Совет—Америка янги Шартномасини ишлаб чиқиш ва қабул қилиш — тинчликни мустаҳкамлаш соҳасидаги энг катта тадбирларнинг биридир.

Европада СССР ва бошқа социалистик мамлакатлар сиёсатининг таъсири остида сиёсий иқлимда рўй берган ижобий ўзгаришлар. Кескинликни юмшатишни ҳарбий соҳага жорий этиш — тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлидаги энг муҳим вазифадир. Совет Иттифоқининг Умумевропа кенгашида қатнашган давлатларнинг биринчи бўлиб ядро қуролини, шунингдек оддий қуролларни ишлатмаслик мажбуриятларини олишлари ҳақидаги, улар ўртасида ҳужум қилмаслик хусусида пакт тузиш тўғрисидаги янги таклифлари.

Совет Иттифоқи халқларнинг миллий озодлик ва социал тараққиёт учун олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлаётганлиги — СССР Конституциясида мустаҳкамлаб берилган ташқи сиёсатимизнинг принципидир.

* * *

Л. И. Брежневнинг нутқини ўрганиш вақтида КПСС Марказий Комитетининг сайловчиларга Мурожаатидан, Коммунистик партия ва Совет давлати бошқа раҳбарларининг сайлов олди йиғилишларида сўзлаган нутқларидан фойдаланиш тавсия этилади.

ИДЕОЛОГИЯ ИШЛАРИ ХРОНИКАСИ

ЎҚУВГА МУҲИМ ЭЪТИБОР

Партия ўқуви ва иқтисодий таълим шахобчаларида машғулотларнинг самарадорлигини ошириш Агрегат заводи партия комитетининг ҳамиша диққат-эътиборида бўляпти. Яқинда бу ерда партия ўқуви бўйича методик совет раиси А. Юнусов ва иқтисодий таълим бўйича методик советининг аъзоси Д. Бугаевларнинг партия ўқуви ва иқтисодий таълим шахобчаларида машғулотларнинг савияси ва уни янада юксак даражага кўтариш вазифалари ҳақидаги докладлари тингланди.

Корхонанинг 1, 2-цехларида, иқтисодий хизмат бўлимларида бу иш, айниқса, яхши йўлга қўйилгани таъкидланди. Бу борада пропагандистлардан — 3-цех партия ташкилоти секретарининг ўринбосари А. Шефер, завод марказий лабораториясининг бошлиғи Р. Сафиуллин ва бошқаларнинг қўшаётган ҳиссалари баракали бўлаётгани қайд этиб ўтилди.

Шунингдек, партком йиғилишида баъзи цехлар, масалан, 10-цехда бу иш кўнгилдагидек эмаслиги ҳам ҳаққоний кўрсатилади. Бу камчиликка барҳам бериш тадбирлари белгиланди.

«Таштекстильмаш» заводида смена ва ойлик топшириқларини мунтазам ортиғи билан бажариб, вақтдан ўзиб меҳнат қилаётган коллективлар талайгина. Улар орасида «Шуҳрат» орденининг кавалери Исмоил Қоратоев бошлиқ бригада ҳам бор. Бу бригада коллективи меҳнатни тўғри ташкил этиш, машина ва ускуналарнинг бетиним ишлашини таъминлаш, иш вақтидан унумли фойдаланиш ҳисобига ойлик топшириқларини мунтазам 130—135 процентга етказиб адо этяпти.

СУРАТДА: бригада бошлиғи Исмоил Қоратоев. Т. Ҳасанов фотоси.

ШОВҚИН ЙЎҚ

Лентварис гилам фабрикасида тўқув цехи энг тинч цехлардан бири бўлиб қолди. «Ҳар бир цехга— акустик комфорт» программасини амалга ошириш туфайли аввал ҳам санитария нормаларидан ортмайдиган ишлаб чиқариш шовқини анча камайтирилди.

— Бутуниттифоқ «Теплоизоляция» илмий-тадқиқот институти олимларининг тавсияларига кўра, цехларнинг деворлари ва шифтлари товуш ютадиган плиталар билан қопланди, машина-ускуналарнинг бир қисми амортизаторларга қўйилди. Шовқин йўлида акустик экранлар қўллаш катта самара берди. Олимлар таклиф этган ва қувурларга суртирган полимер мастика ҳам товуш «тузоғи» бўлди.

Ҳамма ишлаб чиқариш участкаларида шовқинга қарши кураш олиб борилмоқда. Ҳар бир иш жойи учун «шовқин фони» карталари тузиб чиқилган бўлиб, улар шовқин ва вибрация келиб чиқиш манбаларини доимо контроль қилиб туришга имкон беради.

(ТАСС).

ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИГА — КЕНГ ЙЎЛ

Корхона совғаси

Самарқанд трикотаж фабрикаси кичкинтойлар учун чиқараётган «Эластик» толаси қўшилган жакард костюмга Сифат белгиси берилди. Костюм коллективнинг Халқаро болалар йилига совғаси бўлди. Ҳозир корхона маҳсулотларининг тўртдан уч тури биринчи категория олмоқда. Шу беш йилликда ўрнатилган янги намуна серунум тўқув машиналари болалар кийим-кечаги сифатини оширишга ёрдам берди.

●

Харидоргир идишлар

Ангрен керамика комбинати савдо тармоқларига жўната бошлаган янги буюмлар: вазалар: чойнаклар ва муздек ичимлик идишлари харидоргир бўлмоқда. Шу йил 57 мингта шундай янги буюм тайёрланади. Уларнинг ҳаммасини корхона рассомлари ишлаб чиққанлар.

● САНОАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЖИМЛИК ИНДУСТРИЯСИ

Оҳангарон цемент комбинатида тукли материал қопламали безак плиталари ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Товушдан самарали изоляция этувчи бундай маҳсулотни ишлаб чиқариш мамлакатда илк бор йўлга қўйилди.

Тукли плиталар биноларнинг ички қисмини қоплашда қўлланилади. Улар акс-садони сўндириб акустикани яхшилабгина қолмай, бино ичкарисини кўркам қилади. Шунинг учун ҳам бу маҳсулот қизил, пушти, оқ, пистоқи рангларда ва бошқа рангларда чиқарилмоқда, ташқи томонига синчиклаб ишлов берилмоқда.

Комбинат мутахассислари Тошкент бинокорлик материаллари илмий-тадқиқот ва лойиҳа институти билан ҳамдўстликда шундай тукли плиталарни ишлаб чиқариш технологиясини жорий этдилар. Бундай плиталар Оҳангарондан Ўрта Осиё ва Қозоғистоннинг қурилаётган корхоналарига жўнатилмоқда. Бу йил 5 минг квадрат метр плита тайёрлаш мўлжалланади.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Дўстлик тимсоли

ДЕҲЛИ. Бхилаи ва Бокародаги металлургия комбинатлари Совет—Ҳиндистон дўстлиги ва ҳамкорлигининг ёрқин тимсоли бўлиб қолди. СССРнинг материал ва техника ёрдамида қурилган Ҳиндистон металлургия саноатининг бошқа корхоналари билан бир қаторда бу комбинатлар ҳозир бутун мамлакатга қуйилаётган пўлатнинг 35 процентини ишлаб чиқармоқда.

Совет ва ҳинд металлурглари ҳамкорлигининг тўнғич корхонаси—Бхилаидаги комбинат 1955 йилда имзоланган шартномага мувофиқ қурилган эди. Бу йил металлургия саноатининг энг рентабель корхонаси сифатида шуҳрат қозонган шу заводнинг ишлай бошлаганига 20 йил тўлади. Ўтган молия йилида у 400 миллион рупия соф фойда олди. Бхилаи комбинатининг маҳсулоти ички бозорга ҳам, шунингдек жаҳон бозорига ҳам ғоят манзур бўлиб қолди. Ҳозирги вақтда у жаҳондаги 40 дан зиёд мамлакатга ўз маҳсулотини юбормоқда.

Ҳиндистон план комиссиясининг чўян ва пўлат билан шуғулланувчи ишчи группаси 1978— 1983 йилларда мамлакат экономикасини ривожлантиришнинг олтинчи беш йиллик планида Бхилаи комплексини янада кенгайтириш учун 8,7 миллиард рупия ажратишни тавсия қилди.

Ҳаво—энергия аккумулятори

ЖЕНЕВА. ГФРда қуввати 290 минг киловаттга борадиган ва пневматик энергия аккумулятори бўлган газ турбинали электр станция қурилди. Бу станция энергия энг кўп истеъмол этиладиган соатларда ишлайди.

Кечаси, электр энергия истеъмоли озайган соатларда ортиқча энергиядан 800 метр чуқурликда жойлашган 150 минг куб метр ҳажмли эски туз конига ҳаво ҳайдашда фойдаланилади. Конда 70 атмосферагача босим вужудга келтирилади. Кундузи, энергия истеъмоли кўпайган соатларда шу қисилган ҳаводан газ турбинасини ва электр генераторини айлантиришда фойдаланилади. Бундай станцияда электр энергия ҳосил қилиш нархи одатдаги электр станцияларга нисбатан 40 процент паст бўлади, деб ҳисоблашмоқда.

КОММУНИСТГА МУКОФОТ

НЬЮ-ЙОРК. Кекса америкалик коммунистлардан бири — Уильям Патерсон Сакко ва Ванцетти номли эсдалик медалига сазовор бўлди. Ҳар йили Бўстон жамоат ташкилотлари уюшмаси «ўзининг бутун умрини социал адолат принципларининг тантанаси йўлидаги курашга бағишланган» америкаликларга фахрли медаль ва диплом топширади.

Сакко ва Ванцетти номидаги медаль билан тақдирланган биринчи қора танли америкалик — Патерсоннинг мукофотланиши алоҳида аҳамиятга эгадир. Чунки коммунистнинг гражданлик ҳуқуқлари учун курашда актив иштирок этиши айни шу икки революционернинг «иши»дан бошланган эди. Йигирманчи йиллардан бошлаб Патерсон АҚШдаги сиёсий бедодликка қарши норозилик ҳаракатига ҳисса қўшиб келди. Коммунист «скоттсборолик йигитлар»ни, Анжела Дэвисни, «уилмингтонлик ўн киши»ни, «мартинсвиллик етти киши»ни ва АҚШ прогрессив ҳаракатларининг бошқа кўпгина активларини ҳимоя қилиб чиқди.

ЭРОНДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

ТЕҲРОН. Эроннинг муваққат ҳукумати Эрондан сотиб олинган нефтни Исроилга қайтадан сотган ғарб нефть компанияларини «қора рўйхатга» ёзиб қўйди. Ҳукумат вакилининг айтишича, Эрон миллий нефть компаниясининг раҳбарларига бу компанияларга нефть сотмаслик ва бундан буён Эрон нефтининг Исроилга етиб бормаслиги учун зарур чораларни кўриш тўғрисида йўл-йўриқ берилди.

Матбуот хабарларига қараганда, Машҳад шаҳрида Исроил манфаатларини кўзлаб ҳаракат қилувчи жосуслик гуруҳи фош этилди. Фаластин озодлик ташкилотининг Эрондаги вакили Хани Ҳасаннинг айтишича, Теҳрондаги собиқ яҳудийлар агентлиги бўлимининг биноси аслида Исроилнинг жосуслик маркази бўлган экан. Бу бино Фаластин озодлик ташкилоти ваколатхонасига берилди. Х. Ҳасаннинг гапига қараганда, Фаластин вакиллари бинога кираверишда телефондаги гапларни пинхона тинглаб туриш ва радиоэшиттиришларини ёзиб олиш учун мўлжалланган неча тонналаб электр асбоб-ускуналарни, Исроилнинг Моссад разведкаси билан шоҳ охранкаси САВАК ўртасидаги, шунингдек АҚШ Марказий разведка бошқармаси ўртасидаги ҳамкорликни кўрсатувчи ҳужжатлар уюмларини топиб олишди. Маълумотномаларда, Эрон, Ироқ, Совет Иттифоқи ва бошқа мамлакатлар тўғрисидаги жосуслик маълумотлари ёзилган.

Бинодаги 110 та хонанинг баъзиларига ва қўшни уйлардаги яҳудийлар агентлигининг ходимлари эгаллаб турган хоналарнинг бир қисмига жойлаштирилган миналарни олиб ташлашга тўғри келди. Ертўлалардан турма камералари, сўроқ хоналари ва ҳатто қийнаш қуроллари топилди.

Бош министрнинг ҳокимиятни топшириш масалалари билан шуғулланувчи ўринбосари Х. Саббахиян радио ва телевидение мухбирлари билан суҳбатда бундай деди: шоҳ ва бутун паҳлавийлар оиласининг мол-мулки халқнинг мулки бўлиб қолади. У шоҳ саройларининг «ақл бовар қилмайдиган зеб-зийнати»ни тасвирлаб, уларда ноёб санъат намуналари, бебаҳо гиламлар тўпланганлигини айтди. Бу нарсалар алоҳида музейда кўргазмага қўйилади. Шоҳ саройларидан фақат биттасидаги хизматчилар рўйхатида 2.600 киши бор эди.

Х. Саббахияннинг айтишича, 35 та саноат корхонаси Шоҳбонунинг шахсий мулки бўлган. Шоҳнинг укаси Ғулом Ризо ҳам ана шундай «бизнесмен» бўлган эди, шоҳнинг синглиси Шамс бепоён ер-сувга, боғларга, саройларга эга бўлган. Малика Ашраф маиший хизмат корхоналарига, тайёр кийим-кечак магазинларига «ихтисослашган» эди. Паҳлавийларнинг «саноат империяси» завод ва фабрикаларни, банкларни ва аксиячи жамиятларни, компания ва меҳмонхоналарни контроль қилиб турар эди.

Пойтахт матбуотининг хабар қилишича, шоҳ ўзини «XX асрнинг фиръавни» деб ҳисоблар эди. Шероз ёнидаги қадимий эрон шоҳи Кир қабри яқинида каттакон хилхонанинг қурилиш майдони бўлиб, шоҳ ўзи учун ва ўз оиласининг баъзи аъзолари учун шу ерда дахма тайёрлатаётган эди. Лойиҳага мувофиқ шоҳнинг конуссимон эҳром тарзидаги мақбараси 55 минг квадрат метр майдонни эгаллаши лозим эди.

(ТАСС).

АҚШ. Дастлабки инсонлар бундан деярли 4 миллион йил муқаддам яшаган. Америкалик антропологлар Д. Жохансон ва Т. Уайт Эфиопияда олиб борилган қазилма ишларининг натижалари асосида шундай хулосага келдилар. Қазишмалар вақтида қадимги одамларнинг суяклари, шу жумладан олимлар «Люси» деб атаган деярли тўла сақланиб қолган скелет топилди. Америкалик олимларнинг кашфиёти илмий оламда қизғин баҳсларга сабаб бўлди.

СУРАТДА: америкалик олимлар ўз топилдиқлари билан.

ЮПИ—ТАСС фотоси.

ТРАМВАЙ ХИЗМАТИ: ҲАЛ ЭТИЛМАГАН МУАММОЛАР

2-трамвай депоси шаҳримиздаги энг йирик транспорт хўжаликларидан бири ҳисобланади. Бу корхонанинг ташкил топганига 40 йилдан ошди. Шу давр мобайнида корхона ҳар томонлама ривожланди. Ҳозирги кунда ҳар куни депонинг 90 та вагони 7, 8, 9, 11, 16, 19-маршрутларда аҳолига хизмат кўрсатиб, кунига 118—120 минг тошкентликнинг узоғини яқин қилмоқда.

Депо коллективи план-топшириқларини муттасил ошириб бажармоқда. Ўтган йили пландаги 45 миллион 700 минг ўрнига 46 миллион 27 минг киши манзилига етказилди. Коллектив йил якунига кўра трамвай-троллейбус бошқармаси коллективлари орасида социалистик мусобақа ғолиби, деб топилди ва кўчма Қизил байроғи ҳамда пул мукофоти билан тақдирланди.

Коллективнинг бу ютуғида Р. Усмонова, Н. Икромов, Г. Воҳидова, Н. Журавлев, М. Қаюмов, Н. Ахалкадзе, А. Абдураззоқов, Н. Ваҳобовларнинг ҳиссаси катта бўлди. Вагон бошқарувчиси Ҳ. Содиқхўжаев эса илғорларнинг илғори ҳисобланади— у ўнинчи беш йиллик план-топшириқларини бажариб, ҳозир ўн биринчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқда. 1979 йил ҳам улар учун қувончли бошланди.

● Сизга қандай хизмат кўрсатишяпти?

Депода «Йўловчилар биз ҳақимизда нималар ёзишяпти?» деган экран ташкил қилинган. Бунда биргина 2-депога эмас, бошқа транспорт хўжаликларига ҳам тушган шикоят хатлари ва айбдорларга нисбатан кўрилган чоралар ёритиб борилади. Аммо 2-трамвай депоси ишида планни бажариш бўйича ютуқлар мавжудлигига қарамай, йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданияти зарур даражада деб бўлмайди.

Депо адресига келаётган хатларда ҳам «Қачонгача ва нима учун трамвайлар бўлар-бўлмасга ҳадеб бузилаверади?», «Қачон трамвайлар графикда кўрсатилганидек ўз вақтида келиб туради?», «Трамвайлардаги билет машмашаси қачон тугатилади?» деган саволлар жуда кўп.

Ана шу саволларга жавоб топиш мақсадида депо фаолияти билан яқиндан танишдик. Диспетчер М. Бобожонов бизга қуйидаги маълумотларни берди: шу куни, яъни 7 февралда 9-маршрутга пландаги 26 та ўрнига 25 та, 8-маршрутда 20 та ўрнига 19 та, 11-маршрутда 12 та ўрнига 11 та, 19-маршрутда 8 та ўрнига 7 та вагон чиққан. Жами 8 та вагон кундуз соат 12 га қадар йўлда бузилиб, паркка қайтган.

Энди, оддий арифметик йўл билан қуйидагиларни ҳисоблайлик: ҳар бир вагон ўртача 50 кишидан, маршрутлардаги интервал ҳам ўртача 5 минут деб олсак, шу куни 400 киши 10 минутгача вақт йўқотган. Агарда бунга яна вагонларнинг паркка келиши ва у ердан чиқишига ярим соат, ремонт қилишлари учун кутиб турганларини ҳам қўшиб ҳисобласак, трамвайларнинг нима учун графикдан кечикиб келиши, тиқилинч бўлиши сабаблари ва ярим кунда депо ишчилари қанча иш соатини йўқотганликлари ўз-ўзидан аён бўлади-қўяди.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, ҳамма вагон ҳам «ярим соатда» ремонтдан чиқарилмайди. Паркка қайтган вагонларнинг аксариятини тузатиш учун кейинги кунга қолдирилади. Нимага дейсизми? Бунинг сабаблари бор.

Биринчидан, депо 132 вагонга эмас, 75 вагонга мўлжаллаб қурилган. Ремонт цехларида ва участкаларида ишчи кучи етишмайди. 1978 йилда депога 197 киши ишга қабул қилинган, (шулардан 62 киши слесарь), 233 киши эса ишдан бўшаган, бўшаганлардан 83 киши слесарь эди. Шунинг учун ҳам биргина реостати қўйган вагонни ремонт қилиш учун 10 кун кетишига сира ҳам ажабланмаса бўлади. Негаки, техник хизмат кўрсатиш пунктида бор-йўғи 51 слесарь ва 19 электрослесарь ишлайди. Улар штатда бўлиши лозим бўлганларининг 30 ва 50 процентини ташкил этади, холос. «Ишчиларнинг етишмаслигига ва уларнинг тез бўшаб кетишларига сабаб нима?» деб, берган саволимизга ишлаб чиқариш-техника бўлими бошлиғи Г. С. Бакланов шундай жавоб берди:

— Вагонларнинг вақтида ремонт қилинмаслигига асосий сабаблардан бири эҳтиёт қисмларнинг етишмаслигидир. Айниқса, ЛМ — 57 (Ленинград вагонсозлик заводининг маҳсулоти) вагонларини ремонт қилиш биз учун муаммо бўлиб қолмоқда. Чунки, бу вагонлар ҳар томонлама эскирган. Кўпгина заводларда эса ЛМ—57 учун эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш тўхтатилган. Шунингдек, айлантирувчи двигателлар бошқарувчи ҳамда шарикли контроллерларни, зарур симларини топиш амри маҳол. Улар ҳеч бир жойда йўқ. Бу деталлар биз учун ҳақиқий анқонинг уруғи бўлиб қолди.

Бир қарашда депода ҳамма ишлар кўнгилдагидек кўринса-да, аслида аҳвол ана шундай. Бу нарса бизга «Усти ялтироқ, ичи қалтироқ», деган гапларни эслатади. Ҳақиқатан ҳам, ҳамма нарса план бажарилиши билан ўлчанмайдику, ахир! Қачонгача депо раҳбарлари бу билан кифояланиб, трамвайлар эскириб қолди, деб нолиб юришаркин?

— Шахсан мен, — дейди депо директори Василий Георгиевич Головченко, — трамвайлардаги билет машмашасига асосий сабаб, йўловчиларга билет билан хизмат кўрсатиш усулининг нотўғрилигида, деб биламан.

Айрим ҳолларда вагонда билет ёки абонемент сотишга ҳеч қандай ҳуқуқи бўлмаган кишиларни ва ёш болаларни учратасиз. Бу фақат йўловчиларга хизмат кўрсатиш қоидасини қўпол равишда бузиш бўлибгина қолмай, балки болалар тарбиясини ҳам жиддий равишда бузишдир. Афсуски, бу ҳол барча транспорт воситаларида учрайди. Шунинг учун ҳам бу масалани ҳал этиш учун жиддий аҳамият талаб этилади.

Фикримизча, йўловчиларга хизмат кўрсатишнинг янги усулини ўйлаб кўриш вақти келди. Бунинг учун ҳамма асослар бор. Ўйлаймизки, бунинг учун имкониятлар ҳам топилади. Бироқ, бу масалани 2-трамвай депоси раҳбарларининг ўзларигина ҳал қилолмайдилар. Бу ҳақда кўпроқ шаҳар трамвай-троллейбус бошқармаси раҳбарлари бош қотиришлари лозим.

Ф. РАҲИМОВ.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

У. ЙЎЛДОШЕВ: Меҳнат процесси пайтида шикастланган ишчиларга қандай миқдорда нафақа тўланади? Нафақа тўлаш пайтида ишчининг узлуксиз иш стажи ҳисобга олинадими?

Жавоб: Умумий касалликларда бериладиган нафақа миқдори одатда узлуксиз стажнинг оз-кўплигига ва ходимнинг касаба союзи аъзосими ёки йўқми эканлигига қараб белгиланади. Аммо меҳнат процессида шикаст еган, (майиб бўлган) ходимга (касаба союзи аъзоси бўлмасада) услуксиз иш стажини ҳисобга олмай иш ҳақининг юз проценти миқдорида нафақа берилади.

Ишдан қайтаётганда ёки ишга бораётганда йўлда шикастланиш ҳам меҳнат процессида шикастланиш деб ҳисобланади. Бахтсизлик ҳодисаси рўй берган шароитни социал-страхование комиссияси синчиклаб текширади.

Врачлик-консультация комиссияси ходимнинг меҳнат қобилиятини вақтинча (иккинчи марта) йўқотишига унинг аввалги шикастланиши алоқадор деган хулосага келса, нафақа худди биринчи галдаги каби, меҳнат процессида шикастланганлиги учун белгиланган норма ва коидалар бўйича тўланади.

Врачлик-меҳнат эксперт комиссияси (ВТЭК) ишчини ишга алоқадор аввалги шикастланиши натижасида инвалидликка чиқарган ва ишчи шу муносабат билан пенсия олаётган бўлса, ўша касалликнинг кейинги зўриқишларида меҳнатга вақтинча яроқсизлик нафақаси умумий касалликдаги каби тўланади.

* * *

М. ХЎЖАЕВ: Соатсоз уста бўлиш орзусида эдим. Айтингчи, соатсозлик касбини қаерда ўрганса бўлади?

Жавоб: Тошкентдаги 139-ҳунар-техника билим юртида соатсозлик касбини эгаллаш мумкин. Бу билим юрти Сағбон кўчасидаги 17-уйда жойлашган. У ерга Ҳадра майдонидан 59, 76, 38-автобусларга тушиб бориш мумкин.

* * *

Н. ФАТТОХОВ: Ҳайдовчилик гувоҳномасини олиш учун қаерга мурожаат қилиш керак? Шу ҳақда маълумот берсангиз.

Жавоб: Шаҳримизнинг Ҳамза, Куйбишев, Сергели, Акмал Икромов районларидан бошқа барча районларда ДОСААФ комитетлари қошида спорт-техника клублари бор. Бу клубда автомобиль ҳаваскорлари ва мотоцикл ҳайдовчилари тайёрланади. Шунингдек, Республика автоҳаваскорлар жамиятининг шаҳримизнинг Чимбой, кўчасида жойлашган автомобиль мактабида ҳам ҳаваскор ҳайдовчилар тайёрланади.

КЎЧА ТАСОДИФЛАРГА ТЎЛА

ГАИ АХБОРОТИ

Галина Васильевна Кузнецова ишда — аниқ, тартибни сақлашда хушёр, қоидаларга риоя қилишда талабчан ходима. Тасодифларга тўла бўлган кўчада эса, шундай хушёр аёл— Сергели район ижроия комитетининг бош бухгалтери кўча ҳаракати қоидаларини қўпол равишда бузишда ўзини кўрсатди.

Г. Кузнецова пиёдалар учун ўтиш жойи бўлмаган, светофорнинг қизил чироғи остида, яқинлашиб келаётган транспорт йўқлигига ишонч ҳосил қилмаган ҳолда Пролетар кўчасини кесиб ўта бошлади ва Валдимир Томе бошқариб келаётган РВЗ-6 маркали 1137 номерли трамвайга урилди.

Хайриятки, у юриб келаётган трамвайнинг ён томонига урилди. Г. Кузнецова бадани эзилган ва ўт-бети кўкарган ҳолда «Главташкентстрой»нинг медицина-санитар и я қисмига олиб келинди.

ЯНГИ ТАРЖИМАЛАР

Кошут ва Атилла Йожеф мукофотлари лауреати, Венгрия ёзувчилари Союзи правлениесининг Бош секретари Габор Гараи бир неча марта республикамиз меҳмони бўлган.

Таниқли венгер шоири Габор Гараи бу йил 50 ёшга тўлди. У 1929 йилда Будапешт шаҳрида, оддий хизматчи оиласида дунёга келди. Иккинчи жаҳон уруши, немис фашистлари оккупацияси даври фожиаларини бошидан кечирган шоир ўзининг дастлабки шеърлари билан прогрессив ғоялар тарғиботчиси сифатида танилди. Унинг тинчлик учун кураш, халқлар дўстлиги руҳидаги асарлари кўплаб тилларга таржима қилинган ва кенг китобхонлар меҳрига сазовор бўлган.

Қуйида эътиборингизга ҳавола қилинаётган шеърлар ўзбек ўқувчиларини Габор Гараи асарлари билан таништириш йўлидаги дастлабки уринишдир.

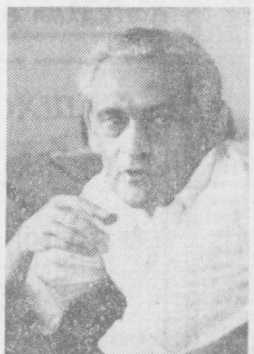

Габор ГАРАИ

Венгрия.

ҲАВО ТИНИҚ...

Ҳаво тиниқ,
Оқ нурли оқшом...
Болалигим осмонидан
учқунлайди қор.
Деразам ортида
кезаркан мудом —
Сўзсиз чироқ ёқар
чироғбон бедор...

Унинг ўнг қўлида
сеҳрли таёқ,
Йўл бўйлаб юлдузлар
сочиб юрибди.
Таёқча учидан
нурланиб ҳарёқ —
Тиниқлик симириб,
балқиб турибди.
Балки у ўзимман...
ўша чироғбон,
Болалик орзуси
қалбимда уйғоқ...
Уни ёқурман деб
ўйлайман ҳамон,
Деразам ортида
қор ёғар оппоқ...

КЕЛИНЧАКЛАР КЕЛАДИ...

Шанба Шафақ товлантирар
Келинчаклар либосин.
Йироқлардан келган улар,
Симирар шом ҳавосин.
Ҳар томонга ташлар назар,
Ёш юракнинг йўқ сабри...
Сал нарида сукут сақлар
Номаълум солдат қабри.
Буюк пойтахт оқшоми бу
Юлдузларга шўнғиган,
Ҳарён нурли мисли туйғу —
кўнгилларга туйинган.
бу ерда ҳам келинчаклар
Таксилардан тушарлар.
Шомнинг сўзсиз
куйин тинглар...
Куйига куй қўшарлар.
Бошлар узра кўм-кўк осмон
Замин узра пойтахт.
Москвадан нур таралар
Кўзларда акс этар бахт.
Учиб ўтар бунда йўллар,
Боғлар, яшил хиёбон.
Шовқин тўла ўнгу сўллар
Нур эмиб балқир жаҳон...
Бормикан ҳеч ёшликка
Нур сочишдек буюк бахт.
Нур сочиб қувонади
Ўзи ҳам пойтахт.
Москвадан миннатдор
Уриб турар юраклар
Гўё она меҳридан
Қалқиб кетган сингари.
Юзларда акс этади
Орзу, умид, тилаклар,
Ва даъват этар доим
Туғилган уйинг сари...
Кўриниб турибди
Ёрқин истиқбол,
Минг бора равшанроқ
бугунги кундан.
Унинг рангинлиги
ташланар кўзга —
Останкино чироқлари
каби ярқироқ.
...Куёвлар нигоҳи
нур олиб ундан
Атрофга боқади...
Дилга яқинроқ.
Қасамёд қиларлар
Бўлмоққа содиқ —
Қадрдон шаҳарга,
қадрдон уйга.
Диллар тўлар яна
Ширин бир куйга...

Рамз БОБОЖОН таржималари.

• Маданият хроникаси

«ҚИШЛОҚЛАР ИСТИҚБОЛИ»

Ўзбекистон илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар киностудиясида яратилган янги лента ана шундай деб аталади. Сценарий муаллифи Вилор Ниёзматов, режиссёрлар Исай Гибалевич билан Вячеслав Довидовлар қишлоқ турмуши маданиятини ошириш билан боғлиқ проблемалар тўғрисида ҳикоя қиладилар. Сўнгги йилларда республиканинг кўпгина колхоз ва совхозларида қад кўтарган янги иморатлар, агрошаҳарлар экранда намоён бўлади. Бу шаҳарларда дала меҳнатчиларининг яшаши ва ишлаши, дам олиши учун барча шароитлар яратилган. Фильмда ҳозирги кунимиз тақозо этаётган янги урф-одатлар, янги ишлаб чиқариш ва маънавий муносабатлар тўғрисида ҳам гапирилади.

Республиканинг ҳужжатли фильм яратувчилари яна бир неча фильмни ана шу мавзуга бағишлашга қарор қилдилар.

Василий ШУКШИН,

Ленин мукофоти лауреати.

ЧОЛНИНГ ЎЛИМИ

Ҳикоя

Чол эрталабдан бетоқат бўла бошлади. Дармонсизлик тинка-мадорини қуритиб борарди... У анчадан бери, бир ойдан буён бетоб. Аммо бугунгиси бутунлай бўлакча, худди юрагининг тагида қўрғошин қадалиб тургандек кўнгли алағда. Чол бундан қўркмас, аммо ҳеч қачон бунчалик бедармон бўлмагани учун ўзиям ҳайрон эди. Гоҳо ўзидан ўзи оёғи ишламай қолганга ўхшайди... Бармоқларини қимирлатиб кўрса — йўқ, ишлаяпти. Гоҳо эса ўнг қўли музлай бошлайди, жон ҳолатда қимирлатиб кўрса — бинойидек. Лекин нега бунчалик тинкаси қуриб кетяпти-а! Ё худо!

Тушгача сабр қилиб ётди: балки, юрагимнинг тагида қадалиб турган нарса бир оз кўйиб юборар, балки, тамаки хумор қилиб қолар ёки сув ичгим келиб қолар, деб кутди. Кейин бирдан ажа-

— Борақол.

—Кечқурун тағин хабар оларман.

— Майли.

Егор кетди.

— Мадорим қурийди дейсан. Ичингга туз кирмаганидан кейин мадоринг қурийди-да,— луқма ташлади кампир. — Ё товуқни сўйсакмикан — шўрва қилиб берардим? А? Мазаликкина қилиб. А?..

Чол ўйланиб қолди.

— Керакмас. Кошки ёлчитиб есам, бекорга товуқни увол қиламиз.

— Худо кўтарсин, увол бўлса бўлар. Нима, жуда шунчалик азизми...

— Керакмас,— деди яна чол.— Яхшиси ярим рюмка ичиб кўрай... Зора сал-пал қонимни юриштирар.

— Баттар бўлмаса гўргайди.

— Ҳечқиси йўқ. Балки сал-пал қиздирар.

Кампир шкафдан бўғзига пухталик билан латта тиқиб қўйилган шишани олди. Чорак-уч қилиб юрибди шўрлик.

— Шўрва қилиб берайми, а? Егор сўйиб берар...

— Керакмас.

— Нима, яна мазанг қочяптими?

— Шунақага ўхшайди. Бирпас дам олай.—Чол кўзларини юмиб, сезилар-сезилмас, оҳиста нафас олди. У чиндан ҳам ўликка ўхшар, чеҳрасида қандайдир совуққонлик, тирик одамда бўлмайдиган аллақандай осудалик муҳрланган эди.

— Степан!— дея чақирди кампир.

— Ҳм?

— Тур, бунақа қилиб ётмагин...

— Қандоқ ётай, йўқаса́м, эси паст? Биров ўлай деса бу бўлса ундоқ ётма, бундоқ ёт, дейди. Қандоқ ётишим керак? Тўрт оёқлаб ётайми?

— Михеевни айтиб келайми— ўқиб қўярди?

— Йиғиштирларинг-е!.. Тоза яхшилик қилди-да

...

Степан амаки,— деди Егор.— Молларни суғориб, ем-пемини бериш керак...

гапиришга шайлангани.

— Петькагами?.. Петькага тегма— топганини ўзи зўрға учма-

Ў. ХОШИМОВ ва Х. СУЛТОНОВ таржимаси.

ҲАМЗА ҲАКИМЗОДА НИЁЗИЙ ТУҒИЛГАН КУННИНГ 90 ЙИЛЛИГИГА

ПРОМЕТЕЙ ОЛОВИ

Дарё ёқасида жойлашган чойхона ёнидан юқорига кўтарила бошладик. Биздан бир-икки қадам олдинроқ кетаётган ўн-ўн икки ёшлар чамаси лўппи юзли қиз тўхтаб, бизга мурожаат қилди.

— Ҳамза Ҳакимзода мавзолейига чиқасизлармиб, амаки? — Унинг тим қора кўзларида қувонч ва билинар-билинмас ҳаяжон ифодаланган эди. Қизчанинг бутун қиёфасида, майин табассумларида Ҳамза яшаган, у қадам ташлаб юрган жойларни, шоирнинг мақбарасини кичик бўлишига қарамай, биздан олдинроқ билиб-кўриб юрганлигидан фахрланиш ҳисси акс этиб турарди.

Қизча мактаб сумкасини кўлтиқлаб, анча тик ва узун зинапоядан бизни юқорига бошлади. Бетондан ишланган юзларча пиллапояси бўлган бу йўл денгиз сатҳидан бир неча минг метр баландликда — Ҳамза мақбарасига, шоир музейига олиб чиқади. Қизча кийикдай илдамлик билан биздан ўзиб кетди. Зинапоядан кўтарилар эканман, рус поэзиясининг қуёши Александр Сергеевич Пушкиннинг «Ҳайкал» шеъри беихтиёр эсимга келди, қуйидаги мисралар қулоғим тагида жаранглар эди.

Қўл-ла созлаб бўлмайди яратган
ҳайкалимни,
Халқнинг зиёрат йўлин майса-
гиёҳ қилмас банд.
Юксалди мағрур боши, асло
қилмай таъзимни
Александр қуббасидан ҳам
баланд.

Қалб эҳтироси билан суғорилган бу оташин мисраларни Ҳамза ҳам ўзи ҳақида айтиши мумкин эди. Дарҳақиқат, Ҳамза алангали ижоди, жанговар фаолияти билан ўзига ҳайкал яратди.

Ҳамзанинг адиб ва ижтимоий инсон сифатида туғилиши ўзбек адабиётида янги хил ёзувчи типининг дунёга келиши эди. Бу— асл маънодаги гражданин адиб типидир. Ҳамза ёзувчилик талантини халқ, партия, Ватан олдидаги гражданлик бурч—умум манфаати йўлидаги актив ижтимоий фаолият билан табиий равишда уйғунлаштира олган жанговар курашчи эди. Ҳамзашунос профессор Лазиз Қаюмовнинг фундаментал илмий тадқиқотларидан* маълумки, Ҳамзанинг ҳар жиҳатдан янгилик бўлган адабий ижодигина эмас, ижтимоий фаолиятининг ёлғиз ўзи ҳам унинг номини эл қалбида абадийлаштириш учун кифоя эди. Ҳамза буюк Октябрь социалистик революциясидан кейин ижтимоий ҳаётга шундай катта инқилобий ташаббус билан актив иштирок этадики, то умрининг охиригача шиддатли кураш майдонидаги ҳақиқий жангчи ҳолатини кечиради. Ҳамзанинг Қўқонда, Бухорода, Самарқандда, Хоразм ва Қорақалпоғистондаги фаолиятига бир эътибор қилинг: маданиятимизнинг Ҳамза назари тушмаган, у иштирок этмаган соҳаси бўлмаса керак.

Ҳамза Ҳакимзода 1928 йил августида Шоҳимардонга келди. Шоҳимардонда кечирган сўнгги саккиз ойлик ҳаёт йўлини Ҳамза ижтимоий фаолиятининг энг қизғин, энг юқори босқичи, деб ҳисоблаш мумкин. Маълумки, Ҳамза бу вақтда «Бой ила хизматчи», «Майсаранинг иши», «Паранжи сирлари» каби етук драматик асарлар, жанговар шеърлар яратган, янги ўзбек адабиёти ва театрига асос солган машҳур адиб, биринчи ўзбек совет композитори эди.

Ойбекнинг «Ҳамза» поэмасида Шоҳимардонда юксак ғоя ва туйғулар билан илҳомланган шоирнинг жонли сиймосини кўрамиз:

Бу ерларга келган у халқ ўғли,
шоир,
Ватан тоғлари сари очиб
қучоғин.
Илҳомлари нурланган, хаёли
баланд,
Ўйлар ва ҳислари тоза ва
ёрқин...
Фикрида не-не гўзал режалар
қурди.
Эгнида шўх беқасам фарғонача
тўн,
Яп-янги чуст дўпписи бошда
яшнайди.
Йирик, катта кўзлари ўткир ва
ўйчан.
Юзи рангпар, тимқора мўйлаб
чақнайди...

Шоирнинг умидлари ёрқин ва
гўзал —
Бу диёрнинг гулшан ранг
тонглари каби.

Ҳамза ижтимоий ташкилотчилик ва тарғиботчилик салоҳияти ҳаммадан кўра ёрқинроқ намоён бўла оладиган оғир ва мураккаб жойни танлади. Шоҳимардон — Фарғона водийсидаги ислом дини реакциясининг авж нуқтаси эди.

Ҳамзанинг комсомол шогирди А. Ҳотамов Шоҳимардондаги шайхлар зиёратгоҳининг ўша даврдаги манзарасини бундай чизди:

«Дарвозахона олдига чиқилганда «зиёратчиларни» тахминан ўн беш-йигирма беш ёшлар чамасидаги эллик-олтмиш шайхбачча кутиб олар, одатда уларнинг бошида салла, қўлида тасбеҳ бўларди. Сўнг мозорнинг шарқий томонидаги «кичик мозор»га етилар, бу жойда йигирма беш-қирқ ёшларга кирган эллик-олтмиш чоғли шайхлар «зиёратчилар»ни кутиб олардилар. Сўнгра мозорнинг қишлоққа қараб турган пештоқи остига етиларди. Бу жойда ҳам «зиёратчилар»ни қирқ беш-эллик ёшларга кирган эллик-олтмиш нафар шайх-эшонлар кутиб олардилар. Сўнгра шайхлар «зиёратчилар»ни етаклиб қўтос думи осилган беҳисоб ёғочларни, ҳайвон шохларини, кекса дарахтларни кўрсатар, ҳар бир остона ғиштларини ўпишга даъват этар эдилар.

Шундан кейин «зиёратчилар» бош зиёратгоҳ —мозор қибласи, деган жойга олиб киритиларди. Бу жой мозор мақбарасини жанубий томондан ажратиб турувчи уч бурчак шаклда қурилган узун айвон бўлиб, бу ерга бўйра, гилам, гилам устига эса жойномоз солинган бўлар эди. Бош зиёратгоҳнинг мутасаддиси Исмоил Мутавалли эди.

Бу дабдабаларни кўрган зиёратчи ўзини йўқотиб қўяр, бор нарсасини Исмоил Мутавалли олдига солинган малла чойшабга ташлашга мажбур бўларди.

А. Ҳотамов бу шайхлар уясини Шўро ҳукумати ишғол этмаган душман истеҳкомига ўхшатади. Ҳамза ана шундай даҳшатли истеҳкомга ҳужум бошлаган эди.

Шундай оғир шароит ҳукм сурган қишлоқда қисқа муддатда Ҳамза бошлиқ амалга оширилган ишларга бир диққат қилинг: нақадар кенг кўлам, шиддаткор суръат! Ҳамза биринчи қишлоқ хўжалик артели ташкил этади. «Ўртоқ» деб аталган бу колхоз шоир вафотидан сўнг Ҳамза Ҳакимзода номига қўйилди. Давлатдан ҳеч бир моддий ёрдам олмаган ҳолда фақат халқ ташаббуси билан канал қаздириб, Шаланг даштидаги 200 гектар ерга сув чиқаради. Беш юз ўринли клуб қурдиради, санойи нафиса тўгараклари ташкил этади. Тўрт синфлик мактаб очиб, директор ва ўқитувчилик қилади. Хотин-қизларни паранжидан халос этиш, ижтимоий ҳаётга жалб қилиш учун катта ташвиқот ишларини олиб боради.

Ҳамза шайхлар мозоридаги ҳар хил лаш-лушларни йиғиштириб олиб, тепаликка Шўро байроғини — Қизил байроқни ўрнатишни буюрди. Янги ҳаёт нашъаси билан тўлиб-тошган қишлоқ ёшлари, комсомоллар Ҳамза топшириғини бажардилар. Бу ҳодиса кўпдан бери тиш қайраб юрган душманлар учун бир баҳона бўлди.

Сада қайрағоч ёнидаги чойхонада дутор чалиб ўлтирган шоирни кимдир аллақандай сирли ҳаяжон билан чақирди:

— Ҳамза ака, бу ёққа келинг, тез келинг!

Алғов-далғов йиллари, синфий душманлар уяси бузилган аридай ғувуллашиб юрибди. Бирорта актив ёки комсомолга ҳужум қилишдимикан ёки дин-хурофотга муккасидан кетган эр эркинликка ҳавасманд гулчеҳрага тиғ ўқталдимикан?!

Ҳамза беш яшар ўғилчаси Аббосни ёлғиз қолдириб, овоз чиққан томонга югуради. Афсуски, бу сирли товуш дўстлар овози эмас экан. Қўққисдан қилинган ҳужум шоирни гандираклатиб қўйди. У бундай ваҳшийликни кутмаган эди. Тўхтовсиз ёғилаётган тошбўрони шоирни йиқитди. «Кун пешиндан ошган. Қузғунлар унинг жасадини бир камарга элтиб яширдилар». Бу фожиа 1929 йил 18 мартда содир бўлди.

Фожиадан сўнг олинган, ҳозир музейда сақланаётган фото сурат душманларнинг ваҳшийлигидан далолат бериб турибди.

Ҳамза ҳалок бўлгандан кейин олиб борилган текширишлар шоирга қилинган суиқасд тасодифий бўлмай, синфий душманлар томонидан қатъий режа асосида амалга оширилган фитна эканлиги аниқланди. Душманлар бутун айбни оломонга тўнкаш ва жазодан осонгина қутилиб қолиш мақсадида тошбўрон қили...

...ерларидан бурала-бурала оқади. Халқнинг Ҳамзага бўлган меҳр-муҳаббати ҳам ана шу шифобахш гўзал дарё сингари абадий!

Очил ТОҒАЕВ.

*). Лазиз Қаюмов. «Инқилоб куйчиси». (1962), «Инқилоб ва ижод» (1964), «Ҳамза» (1973).

▲ НАФОСАТ ОЛАМИДА

Гўзаллик шайдоси

Ўзбекистон халқ рассоми Чингиз Аҳмаров ижодида ўзбек аёллари образи алоҳида ўрин тутади. Унинг латофат, вафо ва садоқат мавзуидаги асарлар туркуми бутун бир гўзаллик оламини ташкил этади.

Машҳур мўйқалам соҳибининг сўнгги йилларда яратган тасвирлари орасида, хусусан, Ҳамза номидаги санъатшунослик институти деворига ишлаган ранг-баранг расмлари ўз нафосати ва мухтасарлиги билан диққатга сазовордир. Уларда санъатнинг хилма-хил турлари, жумладан музика, шеърият, расомлик ва рақс санъати гўзаллигини намойиш қилувчи оқила қизларнинг жамоли тасвирланган. Шуни ҳам айтиш керакки, расмларнинг ҳар бири мустақил композицион кўринишга эга. Уларда, бир қарашда созанда қиз, шоира, мусаввира ва рақкосаларнинг ижод дақиқаларидан бир лаҳзаси тасвирлангандек туюлади. Лекин асарлар билан яқиндан танишар экансиз, қизлар чеҳрасида камалакдек товланаётган гўзаллик — маънавий етуклик томошабинни беихтиёр тўлқинлантириб юборади.

Мазкур асарлар ишланиши ва бадиий услуб жиҳатидан ўзбек тасвирий санъати тарихида қадимдан маълум бўлиб келган деворий расмлар, яъни монументал ранг-тасвир, шунингдек китоб саҳифаларига ишланган миниатюра санъати услубини эслатади. Маълумки, бундай мураккаб, айни пайтда содда ва гўзал асар яратиб, унда зарур даражада бадиийлик ва мутаносибликка эришиш — санъаткордан юксак маҳорат, бенazир иқтидорни талаб қилади. Чингиз Аҳмаров бу муҳим санъат асарларини шогирди Темур Саъдуллаев билан биргаликда яратиб, гўзаллик шайдоларини мамнун этди.

Э. ҚОРАЕВ,
Ҳамза номидаги санъатшунослик институтининг илмий ходими.

* * *

СУРАТДА: Ўзбекистон халқ рассоми Ч. Аҳмаров шогирди Т. Саъдуллаев билан бирга яратилган «Созанда» асарини кўздан кечирмоқда.

ГРАФИКА АСАРЛАРИ КЎРГАЗМАСИ

Термиздаги шаҳар маданият уйида республика графика усталарининг «Индустриал Ўзбекистон» деб номланган кўргазмаси очилди. Экспозицияларда ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларининг портретлари, Ўзбекистон қурилишлари ва саноат корхоналарида бугунги меҳнат маромини тасвирловчи расмлар бор.

Халқ хўжалигининг барча соҳаларида эришилаётган муваффақиятларни тез ва соз ҳисоблаб чиқишда республика Марказий статистика бошқармасининг ҳисоблаш маркази муҳим роль ўйнайди. Бу лобар қиз ҳисоблаш марказининг программа инженери Тамара Марченкодир. У замонавий электрон ҳисоблаш машинасида навбатдаги маълумотларни сараламоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

☆ ТАБИАТ ВА ИНСОН

Помирнинг муз дафтари

Тожикистонлик гляциологлар Помир музликларининг каталогини тузиб бўлдилар. Бу иш Тожикистон учунгина муҳим амалий аҳамиятга эга бўлиб қолмайди. Эриган тоғ муз суви Ўрта Осиё дарёларининг асосий манбалари ҳисобланади. Амударёнинг ўзидагина мавсумда пахта далаларига 10 миллиард куб метр сув келади. Тоғ дарёлари оқимини ростлаш ёрдамида муқим сув таъминотини вужудга келтириш мумкин. Гидроэлектр станцияларининг сув омборлари шундай имконият беради. Норак ва Роғун ГЭСларининг баланд тўғонлари тоғдан тушувчи 200 миллиард куб метрдан ошиқ сувни ушлаб туради. Ҳозир мутахассислар Помир марказидаги эриган сув катта ҳавзаси Сарез кўли оқимини ростлаш имкониятини ўрганмоқдалар.

А. НЕМИРОВСКИЙ.
ТАСС мухбири.

• *Фан ва техника янгиликлари*

Нур информация юборади

Лазер установкасидан чиққан нур толаси бир лаҳзада минг метр масофани ўтиб, қабул қилувчи қурилмага етди. Осциллограф экранида ёруғ нуқта сакради. Арманистон ССР Фанлар академияси физикавий тадқиқотлар институтининг лабораториясида информация юбориш системаларида лазер нурланишидан фойдаланиш имкониятлари синаб кўрилмоқда.

— Ҳаводан ўтган ингичка қизил ип-лазер нури радио тўлқинларига нисбатан минг марталаб кўпроқ информация ўтказиши мумкинлигини билмайдиган кишилар бордир, — деди шу ишларнинг раҳбари техника фанлари доктори Р. Казарян. — Установка 25 километрлик Бюракан — Ереван трассасида яхши ишлади. Бу ерда унинг ёрдами билан нур тўлқинларида телефон алоқаси амалга оширилди. Шу экспериментлар чоғида атмосферани ва унинг алоқа сифатига кўрсатиши мумкин бўлган таъсирини янада синчиклаб ўрганиш зарурлиги равшан бўлди. Мана шу нарса ҳозир коллектив ишларининг асосий йўналиши бўлиб қолди.

Олим қўлида ҳозиргина олинган перфолентани кўрдик.

— Бу икки экспедициянинг электрон-ҳисоб машинасидан чиққан маълумотлари,—дейди у. — Шу экспедициялардан бири Севанда ишлади, иккинчиси эса Қора денгиздаги Геленжик бухтасида ишлади. Ўтказилган тадқиқотлар қуруқлик устидагина эмас, катта сув устида ҳам бундай алоқа системаларини яратиш мумкинлигини тасдиқлади.

М. ЕРЕМЯНЦ,
ТАСС мухбири.
Ереван.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ»НИНГ

Муқимий кўчасидаги 1-уйда жойлашган
(Ш. Руставели ва Муқимий кўчалари муюлиши)

47-МАГАЗИНИДА

ҚЎЛ, ДЕВОР ВА СТОЛ СОАТЛАРИ БИЛАН САВДО ҚИЛУВЧИ ИХТИСОСЛАШГАН

ЯНГИ СЕКЦИЯ ОЧИЛДИ

Инсон ҳамма вақт минут ва соатлар, кун ва йиллар ҳисобини аниқ олиб боришга ўрганиб қолган. Одамлар неча юз йиллар қуёш, юлдуз, сув ва қум соатлардан фойдаланиб келган. Ҳозирги вақтда ўша эски ва жуда улкан соатлар ўрнига электрон, кварцли, лазер ва атом соатлари мавжуд.

Ҳозирги кунда мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган соат маркалари ўзининг аниқ юриши, пишиқ-пухталиги, ташқи кўринишдан чиройлилиги билан ажралиб туради.

47-МАГАЗИННИНГ СОАТЛАР СЕКЦИЯСИДАН СИЗ ҚУЙИДАГИ СОАТЛАРНИ ХАРИД ҚИЛА ОЛИШИНГИЗ МУМКИН:

Бу ерда Пенза соатсозлик заводининг «ЗАРЯ» аёллар қўл соатларини сотиб олабиласиз. Бу маркадаги соатлар етти вариантга эга — думалоқ, қабариқ, квадрат, тўғри тўртбурчакли, соат мили оқ, турли бошқа рангларда ва перламутрли, тилла суви юритилган, корпуси хромланган. Баҳоси — 32 сўмдан 56 сўмгача.

«ЧАЙКА» — Углич соатсозлик заводининг маҳсулоти. Қабариқ, квадрат, думалоқ кўринишда, корпуси тилла суви юритилган ва хромланган, соат мили оқ ва бошқа рангларда. Баҳоси — 26 сўмдан 50 сўмгача.

«ЧАЙКА» СОАТЛАРИ — ДАВЛАТ СИФАТ БЕЛГИСИ ОЛГАН.

Москва соатсозлик заводининг маҳсулотлари мамлакатимизда ва ҳатто чет элларда довруғ қозонган.

МАГАЗИНДА ҲАР КУНИ ЭРКАКЛАРНИНГ ТУРЛИ ХИЛ ҚЎЛ СОАТЛАРИ БИЛАН САВДО ҚИЛИНМОҚДА:

«РАКЕТА» — Петродворец соатсозлик заводи (Ленинград области)да ишлаб чиқарилган. Бу соатлар бир неча вариантлар — думалоқ, қабариқ, квадрат кўринишидадир. Бу соатлар календарь қурилмасига эга.

«РАКЕТА» — қўш календарли қурилмага эга, числони эмас, ҳафта, кунни кўрсатади, оқ, сариқ ва ҳаво ранг милли, марказий ва секунд милларига эга. Баҳоси—39 сўмдан 60 сўмгача.

«ПОЛЁТ» — Киров номидаги Ленин орденли 1-Москва соатсозлик заводининг корпуси хромланган ва тилла суви юритилган соатидир. Бу соатга давлат Сифат белгиси берилган.

Аниқ юриши, фойдаланишга қулай ва ишончлилиги билан сифат жиҳатдан бошқа соатлардан ажралиб туради.

«ПОЛЁТ» — жаҳоннинг 40 мамлакатига экспорт қилинади. Баҳоси — 34 сўмдан 70 сўмгача.

«СЛАВА» — 2-Москва соатсозлик заводининг маҳсулоти. Соат шу жиҳатдан жуда қулайки, уни бураб ўтиришнинг ҳожати йўқ, соатни тақиб кетаверилади. У автоматик равишда ўзи буралиб қолади.

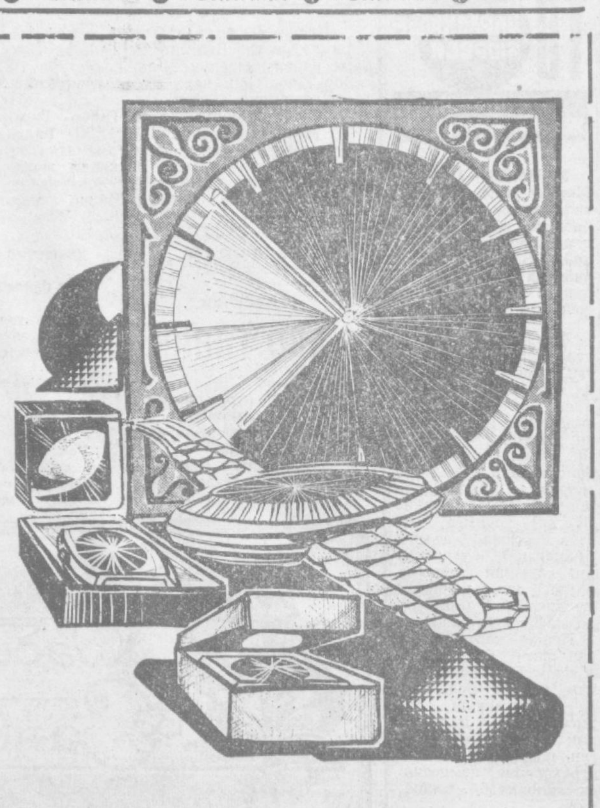

КОРПУСИ ТИЛЛА СУВИ ЮРИТИЛГАН. Баҳоси—67 сўм.

47-магазиндан Сиз Орловск, Владимир, Москва соатсозлик заводларида ишлаб чиқарилган девор ва стол соатларини сотиб олишингиз мумкин. Баҳоси — 65 сўмдан 70 сўмгача.

Корпуси пластмасса ва ёғочдан ишланган.

МАГАЗИН ЭРТАЛАБ СОАТ 10.00 ДАН 19.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Соат 13.30 дан 14.30 гача танаффус. Дам олиш куни— якшанба.

«ТАШХОЗКУЛЬТТОРГ».

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 13/III да **Оламнинг яратилиши** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/III да **Кўрмайин босдим тиконни**, 14/III да **Келинлар қўзғолони**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/III да **Қизил дуррали нозик ниҳолим**.

КИНО

12, 13 МАРТДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ОКТЯБРЬ МАРШИ» — **Қозоғистон, Кўкча.**

«АРАМ ИЛЬИЧ ХАЧАТУРЯННИНГ ДАРСЛАРИДА» — **Ўзбекистон 25 йиллиги номли.**

«МЕҲНАТ БАҲОРИ» — **Фестиваль.**

«ДЎСТИМИЗ МАКСИМ» — **Восток.**

«ТИХОН НИКОЛАЕВИЧ ХРЕННИКОВНИНГ ДАРСЛАРИДА» — **Янгиобод, Қозоғистон.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«1941 ЙИЛНИНГ 22 ИЮНИ».

«МОСКВА УЧУН ЖАНГ» — **Санъат саройи** (кичик зал).

«КУЙЛАЁТГАН АЁЛ» — **Санъат саройи** (катта зал), **Чайка, Тошкент Советининг 50 йиллиги номли, Нукус, Қозоғистон, Дружба, Москва.**

«ЎЛИМ АЗОБИНИ ЎЛГАНЛАРДАН СЎРА» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли, Тинчлик.**

«САМАНИШВИЛИНИНГ ЎГАЙ ОНАСИ» — **Кўкча.**

«ҚОРА ҚАЙИН» — **К. Ёрматов номли.**

«ҒАЛАТИ АЁЛ» — **Искра.**

ХРОНИКАЛ ВА ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР ПРОГРАММАСИ — **Москва, Дружба, Фестиваль, Лисунов номли, Мир, Восток, Ҳамза номли, Янгиобод, Ғ. Ғулом номли, Ғунча, С. Раҳимов номли, Тошкент Советининг 50 йиллиги номли, Қозоғистон, Навоий номли, Чайка, Кўкча, Пионер, Нукус, Тинчлик, ВЛКСМ 30 йиллиги номли.**

ТОШКЕНТ ВЕНТИЛЯЦИЯ БУЮМЛАРИ ТАЖРИБА ЗАВОДИ ҚОШИДА

вентиляция системаларини тайёрлаш бўйича слесарь-вентиляциячиларни тайёрлайдиган

3 ОЙЛИК КУРСЛАР ТАШКИЛ ҚИЛИНДИ

20 ёшдан 40 ёшгача бўлган граждандлар қабул қилинади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 76 сўм миқдорида стипендия тўланади.

Курсларни тугатганлар заводда иш билан таъминланадилар.

Оилалиларга навбати билан квартира берилади.

Адрес: Тошкент шаҳар: Зебо Шамсуддинова кўчаси, 18-уй (12-автобуснинг «Подъёмник» заводи» бекати).

ФРУНЗЕ РАЙОНИ ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИ ТАШКИЛОТЛАРИГА

комендант ва хўжалик мудири

КЕРАК

Меҳнат ҳақи штатлар жадвали бўйича тўланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд; 5-хона — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

Тошкент область, Калинин районидаги Фрунзе номли 38-ўрта мактаб томонидан **Йўлдошева Раъно Муҳамеджановна** номига берилган 568574 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«ТАШХЛЕБТОРГ»

КАФЕТЕРИЙ БЎЛИМЛАРИДА КОНДИТЕРЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ, НОН ВА НОН-БУЛКА МАҲСУЛОТЛАРИНИ СОТИШ БЎЙИЧА КИЧИК СОТУВЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИГАН

3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқувчиларга 1 ва 2-ойда 52 сўм 50 тийин, 3-ойга эса — 56 сўм стипендия берилади.

Курсларга 8—10 синф ҳажмида маълумотли, Тошкент шаҳар, Янгийўл, Оржоникидзе, Калинин районларида пропискаси бўлган қиз ва ўғил болалар қабул қилинади.

Курсларни битирганларга Совет савдо техникумига киришлари учун имтиёзлар берилади.

Курсларга кирувчилар: паспорт, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 3х4 см. ҳажмидаги 3 дона фотосуратларни топширадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Тимирязев кўчаси, 2-уй, кадрлар бўлими. Телефон: 35-41-31 (2, 16, 25-трамвайларнинг «Қозоғистон» кинотеатри, 3, 22, 23, 29-трамвайлар, 19, 47-автобусларнинг «Ташхлебторг» бекатлари).

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

12 МАРТ — ДУШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.15 «Орлёнок» телестудияси ёш мухбирларининг Москва шаҳар ижроия комитети Ички ишлар Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, генерал-майор В. А. Пашковский билан учрашуви. 18.15 «Беш йиллик. Тўртинчи йили. «Львовга, экскурсия учун эмас». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Телевидение экранида биринчи марта». М. Мусоргскийнинг «Хованщина» халқ музикали драмаси. ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театрининг спектакли. 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.05 «Хованщина» спектаклининг давоми. 23.15 Ҳужжатли фильмлар программаси. 24.00 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

17.15 Кўрсатувлар программаси. 17.20 Болалар учун мультфильм. 17.25 Ўсмирлар учун. «Нурафшон давра» (рус.). 17.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Халқ жасорати саҳифалари» (рус.). 18.25 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 18.40 «Илҳом». Телевизион клуб. 19.40 «Ахборот» информацион программаси. 20.00 Футбол бўйича СССР кубоги учун зонал турнири. «Помир» (Душанба) — «Пахтакор». 2-тайм. Душанбадан олиб кўрсатилади. 20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ш. Султонов ва Хоразм филармониясининг солисти Г. Матёқубова концерти. 21.30 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.05 «Шундай бўлсада, ишонаман» Ҳужжатли фильм. 1 ва 2-сериялари (рус.). 00.10 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

18.55 Кўрсатувлар программаси. 19.00 «Тергов практикасидан бир ҳодиса». Бадиий фильм. 20.25 «Шифокор экрани». 20.55 Тошкент янгиликлари.

13 МАРТ — СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Вақт» информацион программаси. 9.40 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.05 Мультфильмлар программаси. 10.35 «Киносаёҳатчилар клуби». 11.35 РСФСР ашула ва рақс ансамбллари ва халқ рақс ансамбллари кўригининг якунловчи концерти. 12.45 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Ёнгиндан эҳтиёт бўлинг!». Кинопрограмма. 16.05 «Звездочёт» телевизион журнал. 16.50 «Мунозара-клуб».

17.50 «Халқ ижоди». Телевизион кўрсатув. 18.35 Қўриқ ер ва бўз ерлар ўзлаштирила бошланганлигининг 25 йиллигига. «Фаннинг қўриқ даласи». Кўрсатувда Ленин мукофотининг лауреатлари А. И. Бараев, Э. Ф. Госсен иштирок этадилар. 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Ялла» вокал-чолғу ансамбли куйлайди. 19.50 «Нейтрон бомбаси: ҳамон хавф мавжуд». Кўрсатувни Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг сиёсий шарҳловчиси А. Потапов олиб боради. 20.20 «Оила альбоми». Телевизион бадиий фильм премьераси. 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.05 «Санъат усталари». СССР халқ артисти Марк Прудкин. 23.10 Телевизион ҳужжатли фильмлар программаси. 23.50 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Дюмовочка». Болалар учун фильм-балет. 18.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Жонажон ўлка». 18.45 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.00 «Миллионлар ленинча университети». «Совет жамияти социал ривожланишининг проблемалари». 19.20 Телевизион ҳужжатли фильм. 19.35 М. Равель. «Болеро», Д. Шостакович. «Ойимқиз ва безори». Бир саҳнали балетлар. А. Навоий номли Давлат академик Катта театрининг спектакли. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Эстрада артистлари Ленинград конкурсининг дипломанти М. Исломова ва М. Турғунбоева номли хизмат кўрсатган Давлат «Баҳор» халқ рақс ансамблининг солисти А. Шукуров концерти. 21.30 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.05 «Алмашлаб экиш —мўл ҳосил гарови». Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув. 22.25 «Шаҳар таронаси». Бадиий фильм. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

18.55 Кўрсатувлар программаси. 19.00 Болалар учун фильм. «Олимпдан қайтиш». 20.30 «Севимли опереталлардан куйлар». Концерт. 21.00 Тошкент янгиликлари.

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТ ШАҲАР

46-КЕЧКИ-СМЕНАЛИ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1979—80 ўқув йили учун қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

почта жўнатмалари оператори, почта вагонлари бошлиғининг ёрдамчиси.

Билим юртига Тошкент шаҳрида пропискада турувчи 8—10-синф ҳажмида маълумотли 17 ва ундан катта ёшдаги шахслар, шунингдек, Тошкент шаҳрида ишлашга рухсат этилган Тошкент областидан келганлар қабул қилинади.

Билим юртини битирган ўқувчилар темир йўл почтамтига ишга юбориладилар.

Қуйидаги ҳужжатларни топшириш зарур: маълумоти тўғрисидаги аттестати ёки гувоҳнома (асли), турар жойидан справка, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмдаги 4 та фотосурат, таржимаи ҳоли, директор номига ёзилган ариза.

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАР ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Бизнинг адрес: 700015. Тошкент шаҳар, Ленин райони, Кафанов кўчаси, 51-уй (8, 10, 24-трамвайларнинг, 9-автобуснинг «Кафанов кўчаси» бекати).

ТОҒЛАР ҚАНДАЙ «ЎСАДИ?»

Шу минг йиллик мобайнида Тянь-Шаннинг ғарбий ён бағирларидаги Супетов массиви ҳар йили 18 сантиметрдан «ўсиб» турган. В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг олимлари тоғларнинг ўсиш тезлигини илк бор ўлчашга муваффақ бўлдилар.

Бу ишлар археологлар тоғлар орасида қолиб кетган қадимги кончилар қишлоғини топганларидан кейин бошланди. Вайрона иморатлар тик жарлик тепасида жойлашганди. Тадқиқотчилар сопол парчаларига қараб, бу ерда одамлар IX — X асрларда яшаганлигини аниқладилар. Шундай экан, улар қоялар ўртасидаги шу кичик майдонда ўз хўжаликларини қандай юритган эканлар?

Шу саволга жавобни излашга геологлар қўшилдилар. Шунда бундан минг йил аввал бу қишлоқ қоялар орасида қалдирғоч уясидек жойлашмаган бўлиб чиқди. Одамлар деҳқончиликка ярайдиган ери бўлган тоғ этагида яшаганлар. Актив тектоник жараёнлар шу жойни минг йил мобайнида қарийб 200 метр баландликка кўтарган. Ер бағрининг активлиги кишиларни қишлоқни ташлаб кетишга мажбур қилган бўлса керак.

Ҳозир Супетовда тафсилий топографик съёмка ўтказилди. Олимлар тоғ системасининг бундан кейинги режимини ва ўсиш суръатларини аниқлаб олишмоқда.

(ЎзТАГ).

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
12 МАРТ, 1979 й.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар; партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан мактаб ва олий ўқув юртлари—32-53-10; адабиёт ва санъат—32-56-81; ахборот — 33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94 нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

Р — 07134 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Е — 1259.